

Posudek oponenta
Mgr. František Jira
Možnosti diagnostiky dyslexie v populaci dospělých
Rigorózní práce, FFUK v Praze, 2014.

Poruchy čtení v dospělém věku nejsou v České republice nikterak institucionalizovány a zůstávají záležitostí každého jedince. Z toho také vyplývá, že jejich zkoumání je předmětem individuálního zájmu toho kterého badatele. Pro rutinní poradenskou činnost není u dospělých vhodné používat metody pro děti. Jednak jsou poněkud „dětinské“, podstatnější argument spočívá v tom, že dospělý člověk má k dispozici množství údajů ze své minulosti, které mohou dokumentovat jeho čtenářský vývoj a současně jako dospělý funguje v mnoha oblastech, kde čtení fakticky potřebuje (tzv. autentická diagnostika). Je tedy žádoucí zkoumat relevantnost jednotlivých informací ve vztahu k diagnóze dyslexie u dospělých. Práce je zvolena vhodně a postihuje problém, který česká odborná literatura ani praxe neřeší.

Tzv. Teoretická část postupně představuje současné poznatky – použitá literatura je bohatá, současná, a pokud umím posoudit, tak postihuje podstatné směry zkoumání. Je logicky vystavěna od obecných pohledů, přes specifické výzkumné koncepty až ke konkrétní problematice dyslexie u dospělých a způsobech jejího zjišťování. Kdyby kolega nepatrně text dopracoval, tak by představoval standardní literárně přehledovou publikaci, které vycházejí u nás, ale i ve světě. A oproti těm, které vycházejí v Česku, by se jednalo o publikaci odrážející velkou šíři současné literatury.

Vlastní výzkum se zaměřuje na praktické využití 3 diagnostických metod (sebeuposuzovací dotazník, čtení s porozuměním a test zrakové percepce). Osobně rozumím prvním dvěma metodám, zraková percepce nebývá uváděna mezi klíčovými problémy (ovšem v tomto případě název testu poněkud zavádí). Věřím, že autor více vysvětlí výběr této metody. Vzorek vysokoškoláků je přiměřeně velký. Způsob uvažování je velmi perspektivní jak z hlediska diagnostiky, tak ale i z hlediska koncipování chápání poruchy čtení. Byť se autor nechal inspirovat konkrétním již provedeným výzkumem, jde o postup v českém prostředí inovativní.

Věřím, že autor využil ke zpracování práce alespoň částečně metodologický a statistický aparát původní práce. K adekvátnosti použitých statistických metod se nevyjadřuji.

Mgr. Jíra velmi podrobně diskutuje výsledky. Musím konstatovat, že měl mírně usnadněnou pozici, protože podobným směrem uvažování i výsledků jdou i další studie.

V práci existují některé technické nesrozumitelnosti, které by stálo za to opravit, nicméně nemění podstatu práce – přesto by se vyskytnout neměly.

Závěr: Předložená práce je inovativní, zabývá se neřešenou problematikou. Uchopení tématu je korektní. Design práce je odpovídající i způsob zpracování. Pro literárně přehledovou část platí pozitivní hodnocení bez výhrad, u empirické části, pokud je korektní statistika. Vzhledem k tomu, že práce svým rozsahem i obsahem splňuje požadavky kladené na rigorózní práci na katedře psychologie, doporučuji, aby se stala předmětem obhajoby. Navrhuji hodnocení velmi dobré.

PhDr. Václav Mertin
5.11.2014

Posudek oponenta
Mgr. František Jira
Možnosti diagnostiky dyslexie v populaci dospělých
Rigorózní práce, FFUK v Praze, 2014.

Poruchy čtení v dospělém věku nejsou v České republice nikterak institucionalizovány a zůstávají záležitostí každého jedince. Z toho také vyplývá, že jejich zkoumání je předmětem individuálního zájmu toho kterého badatele. Pro rutinní poradenskou činnost není u dospělých vhodné používat metody pro děti. Jednak jsou poněkud „dětinské“, podstatnější argument spočívá v tom, že dospělý člověk má k dispozici množství údajů ze své minulosti, které mohou dokumentovat jeho čtenářský vývoj a současně jako dospělý funguje v mnoha oblastech, kde čtení fakticky potřebuje (tzv. autentická diagnostika). Je tedy žádoucí zkoumat relevantnost jednotlivých informací ve vztahu k diagnóze dyslexie u dospělých. Práce je zvolena vhodně a postihuje problém, který česká odborná literatura ani praxe neřeší.

Tzv. Teoretická část postupně představuje současné poznatky – použitá literatura je bohatá, současná, a pokud umím posoudit, tak postihuje podstatné směry zkoumání. Je logicky vystavěna od obecných pohledů, přes specifické výzkumné koncepty až ke konkrétní problematice dyslexie u dospělých a způsobech jejího zjišťování. Kdyby kolega nepatrně text dopracoval, tak by představoval standardní literárně přehledovou publikaci, které vycházejí u nás, ale i ve světě. A oproti těm, které vycházejí v Česku, by se jednalo o publikaci odrážející velkou šíři současné literatury.

Vlastní výzkum se zaměřuje na praktické využití 3 diagnostických metod (sebeuposuzovací dotazník, čtení s porozuměním a test zrakové percepce). Osobně rozumím prvním dvěma metodám, zraková percepce nebývá uváděna mezi klíčovými problémy (ovšem v tomto případě název testu poněkud zavádí). Věřím, že autor více vysvětlí výběr této metody. Vzorek vysokoškoláků je přiměřeně velký. Způsob uvažování je velmi perspektivní jak z hlediska diagnostiky, tak ale i z hlediska koncipování chápání poruchy čtení. Byť se autor nechal inspirovat konkrétním již provedeným výzkumem, jde o postup v českém prostředí inovativní.

Věřím, že autor využil ke zpracování práce alespoň částečně metodologický a statistický aparát původní práce. K adekvátnosti použitých statistických metod se nevyjadřuji.

Mgr. Jíra velmi podrobně diskutuje výsledky. Musím konstatovat, že měl mírně usnadněnou pozici, protože podobným směrem uvažování i výsledků jdou i další studie.

V práci existují některé technické nesrozumitelnosti, které by stálo za to opravit, nicméně nemění podstatu práce – přesto by se vyskytnout neměly.

Závěr: Předložená práce je inovativní, zabývá se neřešenou problematikou. Uchopení tématu je korektní. Design práce je odpovídající i způsob zpracování. Pro literárně přehledovou část platí pozitivní hodnocení bez výhrad, u empirické části, pokud je korektní statistika. Vzhledem k tomu, že práce svým rozsahem i obsahem splňuje požadavky kladené na rigorózní práci na katedře psychologie, doporučuji, aby se stala předmětem obhajoby. Navrhuji hodnocení velmi dobré.

PhDr. Václav Mertin
5.11.2014

Posudek oponenta
Mgr. František Jira
Možnosti diagnostiky dyslexie v populaci dospělých
Rigorózní práce, FFUK v Praze, 2014.

Poruchy čtení v dospělém věku nejsou v České republice nikterak institucionalizovány a zůstávají záležitostí každého jedince. Z toho také vyplývá, že jejich zkoumání je předmětem individuálního zájmu toho kterého badatele. Pro rutinní poradenskou činnost není u dospělých vhodné používat metody pro děti. Jednak jsou poněkud „dětinské“, podstatnější argument spočívá v tom, že dospělý člověk má k dispozici množství údajů ze své minulosti, které mohou dokumentovat jeho čtenářský vývoj a současně jako dospělý funguje v mnoha oblastech, kde čtení fakticky potřebuje (tzv. autentická diagnostika). Je tedy žádoucí zkoumat relevantnost jednotlivých informací ve vztahu k diagnóze dyslexie u dospělých. Práce je zvolena vhodně a postihuje problém, který česká odborná literatura ani praxe neřeší.

Tzv. Teoretická část postupně představuje současné poznatky – použitá literatura je bohatá, současná, a pokud umím posoudit, tak postihuje podstatné směry zkoumání. Je logicky vystavěna od obecných pohledů, přes specifické výzkumné koncepty až ke konkrétní problematice dyslexie u dospělých a způsobech jejího zjišťování. Kdyby kolega nepatrně text dopracoval, tak by představoval standardní literárně přehledovou publikaci, které vycházejí u nás, ale i ve světě. A oproti těm, které vycházejí v Česku, by se jednalo o publikaci odrážející velkou šíři současné literatury.

Vlastní výzkum se zaměřuje na praktické využití 3 diagnostických metod (sebeuposuzovací dotazník, čtení s porozuměním a test zrakové percepce). Osobně rozumím prvním dvěma metodám, zraková percepce nebývá uváděna mezi klíčovými problémy (ovšem v tomto případě název testu poněkud zavádí). Věřím, že autor více vysvětlí výběr této metody. Vzorek vysokoškoláků je přiměřeně velký. Způsob uvažování je velmi perspektivní jak z hlediska diagnostiky, tak ale i z hlediska koncipování chápání poruchy čtení. Byť se autor nechal inspirovat konkrétním již provedeným výzkumem, jde o postup v českém prostředí inovativní.

Věřím, že autor využil ke zpracování práce alespoň částečně metodologický a statistický aparát původní práce. K adekvátnosti použitých statistických metod se nevyjadřuji.

Mgr. Jíra velmi podrobně diskutuje výsledky. Musím konstatovat, že měl mírně usnadněnou pozici, protože podobným směrem uvažování i výsledků jdou i další studie.

V práci existují některé technické nesrozumitelnosti, které by stálo za to opravit, nicméně nemění podstatu práce – přesto by se vyskytnout neměly.

Závěr: Předložená práce je inovativní, zabývá se neřešenou problematikou. Uchopení tématu je korektní. Design práce je odpovídající i způsob zpracování. Pro literárně přehledovou část platí pozitivní hodnocení bez výhrad, u empirické části, pokud je korektní statistika. Vzhledem k tomu, že práce svým rozsahem i obsahem splňuje požadavky kladené na rigorózní práci na katedře psychologie, doporučuji, aby se stala předmětem obhajoby. Navrhuji hodnocení velmi dobré.

PhDr. Václav Mertin
5.11.2014